

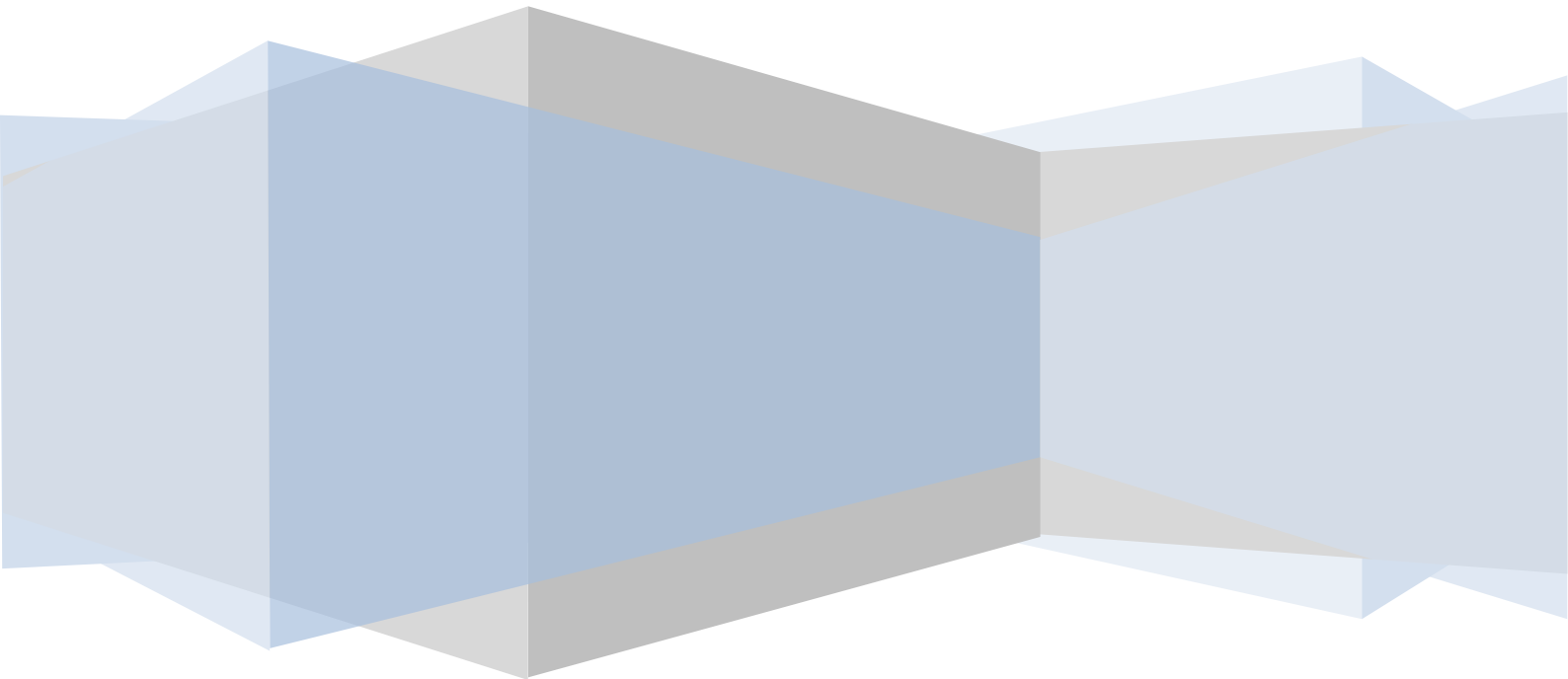
SAHA İSTANBUL SAVUNMA HAVACILIK VE UZAY
KÜMELENMESİ DERNEĞİ

NATO Bilim ve Teknoloji Organizasyonu

Genel Bilgi Dokümanı

Genel Sekreterlik

İçindekiler

1. NATO'da Bilim ve Teknoloji (S&T - Science and Technology).....	3
2. Bilim ve Teknoloji Örgütü (STO - Science and Technology Organization)	3
3. STO nasıl organize olmuştur?	3
4. STO'nun İşleyişi.....	5
5. Ulusal Koordinatör:.....	5
6. STO Panellerinin Yapısı	7
7. Panel Üyelikleri.....	7
8. STO Panelleri Görev Alanları.....	8
9. STO Teknik Çalışma Faaliyetleri.....	12
10. STO Faaliyetlerine Katılımın Ana Hedefi.....	14
11. STO Faaliyetlerine Yönelik Genel Prensipler	15
12. STO Faaliyetlerinin İzlenmesine Yönelik Prensipler.....	15
13. STO Toplantısı Rapor Formatları	16

BİLİM VE TEKNOLOJİ ORGANİZASYONU

1. NATO'da Bilim ve Teknoloji (S&T - Science and Technology)

NATO'da, S&T, savunma ve güvenlik amacıyla en son teknoloji ile doğrulanmış bilgilerin seçici ve titizlikle üretilmesi ve uygulanması olarak tanımlanmaktadır. S&T faaliyetleri; bilimsel araştırma, teknoloji geliştirme, geçiş, uygulama ve alan testleri, deneyler ve bilimsel yöntemle türetilen sistem mühendisliği, operasyonel araştırma ve analiz, sentez, entegrasyon ve doğrulama konularını içeren bir dizi bilimsel faaliyeti kapsamaktadır.

NATO'da, S&T'yi farklı iş modelleri kullanılarak ele almaktadır:

- NATO'nun NATO ülkeleri ve ortak ülkelerin birlikte araştırma ve bilgi alışverişini tanımlamak, yürütmek ve teşvik etmek için ulusal kaynaklarını kullanmayı seçtiği bir forum sunan işbirliği modeli,
- Kendi bünyesinde, personelinde, yeteneklerinde ve altyapısında NATO'nun adanmış yürütme organında S&T faaliyetlerinin yürütülmekte olduğu kurum içi dağıtım iş modeli,

Bunun olabileceği birkaç durum vardır: S&T Örgütü, Barış İçin Bilim ve Güvenlik Programı (the Science for Peace and Security Program) ve/veya NATO ajansları.

2. Bilim ve Teknoloji Örgütü (STO - Science and Technology Organization)

STO, NATO'nun kendisi gibi yasal bir statüye sahip olan ve 1949'da Washington'da imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşması çerçevesinde kurulan bir NATO yan kuruluşudur. NATO, NATO ülkeleri ve ortak ülkelerin Bilim ve Teknoloji alanlarındaki ortak ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamak amacıyla kurulmuştur.

STO faaliyetleri, yetkilerini NATO Ülkeleri S&T yöneticilerini içeren bir Yönetim Kurulu'na (Bilim ve Teknoloji Kurulu - STB, the Science and Technology Board) devreden Kuzey Atlantik Konseyi yetkisi altında yürütülmektedir.

3. STO nasıl organize olmuştur?

STO, STB, Baş Bilim Adamı ve aşağıdaki üç yürütme organından oluşmaktadır (Şekil-1):

a. STB aşağıdaki stratejik rolleri yerine getirmektedir (Seviye 1):

- NATO S&T Stratejisini ve NATO S&T önceliklerini yayınlayarak NATO'daki S&T'ye stratejik rehberlik sunmak,
- STO İş Programı'na yön vermek ve rehberliğini sağlamak,
- NATO'daki karar alma süreçlerine S&T temelli tavsiyeler sunmak.

b. Baş Bilim Adamı:

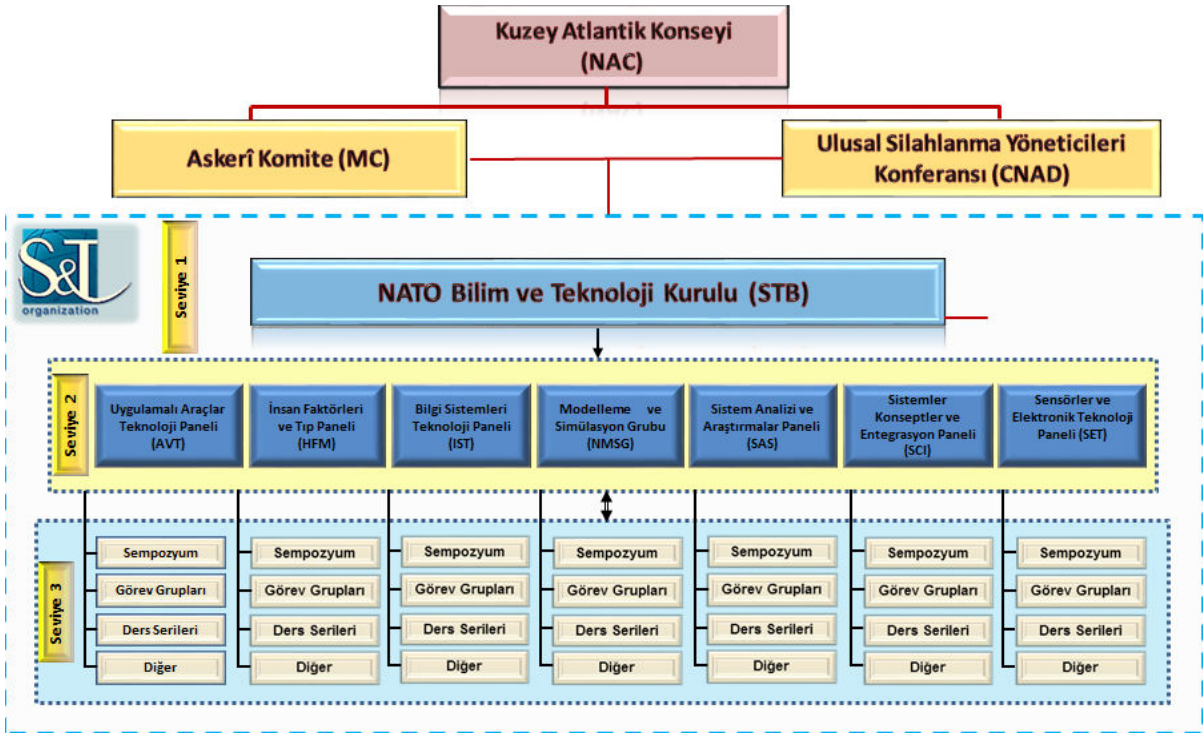
STB başkanlığına, herhangi bir NATO ülkesinin yüksek seviyede tanınmış bir S&T lideri ve bilim adamı NATO Baş Bilim Adamı olarak (NATO Chief Scientist), Brüksel'de NATO karargahına kalıcı olarak atanır ve aynı zamanda NATO liderliğinde bilimsel baş danışman olarak görev yapmaktadır.

c. Üç yürütme organı:

• **Baş Bilim Adamı Ofisi** (NATO Karargahı, Brüksel) Baş Bilim Adamına; STB Başkanı, Bilimsel Baş Danışmanı ve Ofis Başkanı görevlerini yerine getirme yönünde idari destek sağlamaktadır.

• **İşbirliği Destek Ofisi** (Paris, Fransa), Ortak çalışma modeli ve modelin Seviye-2 komiteleri ve 3'ncü seviye gruplar çerçevesinde yürütülen faaliyetlere yürütme ve idari destek sağlamaktadır.

• **Deniz Araştırmaları ve Deneş Merkezi** (La Spezia, İtalya), bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirmeyi organize etmek ve yürütmek ve ittifak'ın savunma ve güvenlik ihtiyaçlarını karşılamak için yenilikçi ve saha testleri uygulanmış S&T çözümleri sunmaktır. Misyonu deniz alanına odaklanır, ancak müşterilerin taleplerini karşılamak için diğer alanlara yönelebilmektedir.

Şekil-1

Yukarıda sunulan STO'nun üç yürütme organı STB'ye rapor verir. NATO Baş Bilim Adamı, günlük ve rutin olarak, STB'nin kararlarının tamamının yürütme organları olan CSO (The Collaboration Support Office) ve CMRE (The Centre for Maritime Research and Experimentation, Deniz Araştırmaları ve Deneme Merkezi) tarafından yerine getirilmesini sağlamaktadır.

4. STO'nun İşleyişi:

STO'nun yıllık çalışma programı, paneller tarafından hazırlanan taslak faaliyet planları doğrultusunda STB tarafından belirlenir. Çalışma programının hazırlanmasında, bilimsel faaliyetlerin **NATO'nun askerî ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmesi esastır**. Bu maksatla, **çalışma programı; ülkeler, NATO ARTE Stratejisi, MC, CNAD, NATO Stratejik Komutanlıkları ve NATO'nun bilimsel çalışmalar yapan diğer birimleri ile koordineli olarak hazırlanır**.

STO'nun STB tarafından yerine getirilen görevlerinin daha etkin ve hızlı gerçekleştirilmesi maksadıyla 2013 yılından itibaren **STB Sonbahar Toplantıları; STB Genel Oturumu, STB İdari Oturumu ve STO Millî Koordinatörler toplantıları, ilkbahar Toplantıları** ise; **STB Stratejik Planlama Oturumu, STB**

İdari Oturumu ve STO Millî Koordinatörler toplantıları şeklinde yapılmaktadır. Bu oturumlara her ülkenin STO Ulusal Koordinatörleri de katılım sağlamaktadır.

5. Ulusal Koordinatör:

a. Her NATO üyesi ülke, STO faaliyetlerine ülkesinin katılımını sağlamak ve ulusal STB delegasyonuna yardımcı olmak için bir ülke koordinatörü atar.

b. Ulusal koordinatörlerin sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir :

- (1) STB faaliyetlerini, ülkesinin STB üyeleri ile koordine etmek,
- (2) Ülkelerin panel üyeleri ile koordine bulunmak,
- (3) Kendi ülkelerinin düzenleyeceği STB toplantılarında belirlenen yerel koordinatörler vasıtası ile gereken idare ve düzenlemeleri yapmak,
- (4) STO tarafından desteklenen Danışman Değişim ve Destek Programına yapılacak ulusal katkıları belirlemek,
- (5) STO faaliyetlerine ülke personelinin katılımına ilişkin gerekli idari düzenlemeleri sağlamak,
- (6) Ülkelerinde STO yayınları ile ilgili her türlü koordinasyonu sağlamak,
- (7) STO 'nun halkla ilişkiler konularında ulusal STB üyeleri, ulusal panel üyeleri ve CSO personeli ile yakın işbirliği içinde koordinasyonu sağlamak,
- (8) Entegrasyon Koordinasyon toplantılarına katılmak.

c. Ulusal Koordinatörler tarafından yürütülen işlemler aşağıda belirtilmiştir:

(1) CSO personeli, her ülkenin STB üyeleri ve panel üyeleri arasında koordinasyon işlemleri ulusal koordinatör tarafından belirlenir.

(2) Ulusal Koordinatörlerin, CSO direktörü ve panel üyeleri arasındaki koordinasyonda dikkat etmesi gereken hususlar aşağıya çıkarılmıştır:

(a) Ulusal STB üyeleri ile ilgili politika, ilke, esas ve usuller, panel üyelikleri ve gönüllü ulusal katkılar konularında CSO direktörü ile koordinasyon yapar.

(b) Aşağıdaki hususlarda Harekât ve Koordinasyon Birimi (OCD) Başkanı ile koordine bulunmak zorundadır:

- (I) Gelecek toplantıların planlanması,
- (II) STO toplantılarına ait düzenlemelerin yapılması,
- (III) Danışma Değişim ve Destek Programının idare edilmesi.

(c) Mali konularda CSO Mali İşler Bölümü ile koordine bulunur.

(ç) Özellikle panel toplantılarının organize edilmesi ve destek programı faaliyetleri için panel yöneticileriyle koordine bulunur.

(3) Kendi ülkelerinde gerçekleştirilecek STO toplantılarına ait düzenlemeleri yönetmek için ulusal yöntemler geliştirmek. Bu kapsamda;

(a) Yerel düzenlemeler ve STO toplantılarının desteklenmesinden sorumlu yerel koordinatörlerin tespiti ve yönetimini sağlar.

(b) Yerel koordinatörler tarafından yapılacak, uygun toplantı yerleri, toplantının organize edilmesi ve talep edilen toplantı destek ihtiyaçlarının, idari personel, bilgisayar ve sunum donanımlarının temin edilmesini koordine eder.

(c) Toplantılarda gerekli emniyet tedbirlerinin alınmasını sağlar.

(ç) Yerel koordinatörler tarafından, CSO, panel üyeleri ve diğer katılımcılar tarafından talep edilen otel rezervasyon ihtiyacının NATO harcırahlarına ve NATO sivil personel düzenlemelerine uygun olarak giderilmesi faaliyetlerini kontrol eder, otel ile toplantı yeri arasındaki yerel taşıma faaliyetlerini düzenlemek. Seyahat, konaklama ve diğer genel bilgilerin katılımcılara yeterli bir süre (yaklaşık 3 ay önce) gönderilmesini sağlar.

(d) Halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerin CSO temsilcileri ile birlikte yönetilmesini sağlar.

(e) Yerel koordinatörlerin teknik inceleme gezileri, katılımcılara düzenlenecek sosyal faaliyetler ve diğer personel konusundaki faaliyetleri koordine eder.

(4) Ulusal koordinatörler Danışman Değişim ve Destek programlarına milli katılım konusunda ulusal yöntemler geliştirir. Bu kapsamda;

(a) Danışman Değişim ve Destek Programı'nın bir parçası olarak danışmanlar tarafından talep edilen ziyaretlerin planlama ve organizasyonunda sorumlu yerel koordinatörleri tespit etmek ve faaliyetlerini koordine etmek,

(b) STO tarafından desteklenen destek programlarına ait proje subaylarının atanmasında sorumlu yerel koordinatörü tespit etmek ve yönetmek,

(c) Danışman ve destek programlarına ait ulusal katılımcılar için yapılan üyelik talebinin tek elden onaylamak.

(5) Milli koordinatörler ülke vatandaşlarının STO faaliyetlerinde yer alması için gerekli idari düzenlemeleri sağlayacak yöntemleri geliştirir. Bu kapsamda;

(a) STO faaliyetlerine katılacak personele ilişkin üyelik işlemlerini yürütmek,

(b) STO faaliyetlerine katılacak personele ait idari düzenlemelere ilişkin işlemleri yürütmek,

(c) Ülke vatandaşlarına NATO düzenlemeleri, güvenlik hususları, seyahat harcamaları konularında açıklamalarda bulunmak,

(ç) Gizlilik dereceli toplantılara katılacak delegeler ve takdimleri için güvenlik belgesi almak üzere güvenlik birimleri ile koordine bulunmak,

(d) Takdimcilerin sunduğu bildirimler için güvenlik belgesine ihtiyaç duyulduğunda temin edilmesine katkıda bulunmak.

(6) Ulusal koordinatörler STO yayınlarının ülke içi dağıtımına ilişkin milli yöntemleri geliştirirler.

(7) Ulusal koordinatörler, STO halkla ilişkiler konusundaki koordinasyonuna yönelik ulusal yöntemleri geliştirirler. Bu kapsamda;

(a) STO ile ilgili genel bilgilerin kendi ülkelerinde mevcut olmasını sağlamak.

(b) STO panel faaliyetleri ile ilgili araştırmalar yapmak ve üniversite birimleri ile temas kurmak ve sürdürmek.

(c) STO görev ve faaliyetleri ile tarihçesi hakkında açıklamalar yapmak, STO üyelerini davet etmek isteyen bilimsel kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

(ç) CNAD ve diğer NATO birimleri ile koordineli bir şekilde teknik faaliyetlerin teşvik edilmesi yönünde irtibatı sağlamak.

6. STO Panellerinin Yapısı:

STB tarafından kararlaştırılan **yıllık faaliyet programının uygulanması sorumluluğu Panellere** aittir. Paneller, **STO'nun ikinci seviye yönetim** kademesi olup teknik grupların teşkil edilmesi, insan gücü planlaması, kaynak planlaması, çalışmaların kontrolü gibi temel yönetsel fonksiyonların icrasından sorumludur ve **her yıl ilkbahar ve sonbaharda olmak üzere iki kez olağan** toplanmaktadır. **Panel üyeliği** de, STB'de olduğu gibi, "**Devlet kurumlarından, akademik çevreden veya endüstriden**" olmak

üzere, ülkelere üç temsilci bulundurma ancak **bir oy hakkına** sahip olma esasına göre düzenlenmiştir. **Devlet kurumu** temsilcisinin esas rolü, askerî ihtiyaçlar ile panel faaliyetleri arasındaki uyumun sağlanması ve ülkenin panel çalışmalarına katılımının düzenlenmesidir. **Akademi/Endüstri** temsilcisinden beklenen, panelin görev alanındaki bilimsel gelişmelerin panel faaliyetlerine yansıtılmasını sağlamak, panel çalışmalarını bu gelişmelere paralel olarak yönlendirmek ve teknolojik gelişmelerin, panel faaliyetlerine entegrasyonunu gerçekleştirmektir. Panel temsilciliği görevi; devlet temsilcisi, akademik veya endüstri çevresinden seçilecek toplam üç personel ile yürütülmektedir.

7. Panel Üyelikleri:

a. İlke ve Usuller:

(1) Panel üyeleri ülkeler tarafından resmi olarak atanır.

(a) Her katılımcı NATO üyesi ülke, bir oy hakkı olan üç üye atayabilir. Oy hakkı olan üye 'Asli Panel Ulusal Üyesi (Principle Panel National Member)' olarak belirlenir. Asli üyenin katılmadığı toplantılarda bir diğer üye oy verme hakkına sahiptir. Asli Panel Ulusal Üyesi, ülke adına takip ve koordinasyonu sağlar.

(b) Çok özel deneyim gereken durumlarda yukarıdaki üç üyeye ek olarak akademi, endüstri veya hükümetten dünya çapında uzmanlar 'Genişletilmiş Üye (Member at Large)' olarak panel toplantısına katılmak üzere aday gösterilebilirler. Bu tür üyelerin aday gösterilmesi ve seçilme işlemlerinde adayların kendi ülkelerinin ihtiyaçlarına göre değil panel ihtiyaçları göz önüne alınarak seçilmesi gerekmektedir. Panel Toplantısına katılacak genişletilmiş üyenin nihai seçiminde adayın ülkesinden olan STB üyelerinin onayı gerekir.

(c) Panel toplantısındaki genişletilmiş üye sayısı, ülkeler tarafından panel için atanmış üye sayısına bağlıdır. Boş olan ülke üye sayıları genişletilmiş üyeler tarafından doldurulabilir. Ülke boş olan üyeliği doldurmak isterse STB başkanı ile temasa geçerek uygun yolu saptar.

(ç) Her panel kendi üyeleri arasından kurumsal üye olarak hizmet verecek bir başkan seçer. Başkan isterse seçildiği ülkenin adına konuşabilir veya bir başka üye bu işi yapabilir. Başkan yardımcısı da üyelerce seçilir. Ulusal temsilci görevini sürdürebilir.

(1) Diğer NATO kurum ve kuruluşlarından gelen üyeler (operasyonel ve bilimsel) faaliyetlere katılabilir ancak ülke resmi üyesi sayılmazlar.

(2) Panel üyeleri, görev talimatında belirlenen alanlarda üst derecede teknik bilgiye, uzmanlık alanında teknik hususlara ve askeri ihtiyaçlar konusunda bilgiye sahip olmalıdır. Panel üyeleri ülkelerinde de üst düzey yetkili olmalı ve ulusal uzmanları panele angaje edebilme yeteneğinde olmalıdır.

(3) Ülkeler, milli ve harici temsilcilerini atarken bu şahısların seyahat harcamaları için yeterli bütçe ve zamana sahip olduğundan emin olmalıdır.

(4) Milli panel üyelerinin görev süresi kendi ülkesinin yetkisindedir. Ancak, ülkelerin atamaları en az üç yıl süreyle yapmaları teşvik edilir. Ayrıca üyeler değiştirilirken sürekliliği bozmayacak bir atama gerçekleştirilmesine dikkat edilmelidir.

(5) Panel Toplantısına katılacak genişletilmiş üyeler üç yıl süre ile hizmet verir. Bu üyelerin atanmasına ilişkin prosedüre uygun olarak yeni bir üç yıl için daha atanmaları mümkündür. Müteakip uzatmalar STB tarafından belirlenir.

(6) Genişletilmiş üyelerin oy hakkı yoktur.

b. İşlemler:

(1) Her ekim ayında CSO direktörü ülkelere panel üyelerini içeren bir liste gönderir. Ulusal koordinatör, listelerin doğruluğunu kontrol eder ve varsa düzeltmeleri gerçekleştirir.

(2) Ulusal üye seçimi ulusal bir konu olup ülkeden ülkeye değişiklik gösterebilir. STB üyeleri panel milli üyelerini istediklerinde değiştirebilir. Yapılan değişiklikler konusunda CSO başkanı bilgilendirilmelidir.

(3) Panel Toplantısına katılacak genişletilmiş üye seçimi, ulusal üye seçiminden farklıdır:

(a) Ulusal koordinatörler tarafından kontrol edilen STO üyeleri Veri Tabanındaki bilgilere dayanarak STO direktörü gelecek bir yıl içerisinde üyeliği sona erecek genişletilmiş üyeler hakkında uyarılarda bulunur.

(b) Panel başkanı gereken uzmanlık alanı konusunda panel üyelerine danışır. Panel, akademi, endüstri veya devlet kuruluşlarında görevli uzmanları aday gösterebilir. Bu kapsamda mevcut panel üyelerinin devam durumları dikkate alınır.

(c) Asli panel ülke üyeleri kendi asli STB üyesi ve ulusal koordinatöre, panel toplantısı için aday göstereceği genişletilmiş üyeler hakkında danışır. STB üyesi bir aday için karar kılar ve aday gösterirse seçim öncesi adayın ilgi alanı ve isteği doğrulanmalıdır.

(ç) Adaylıklar, panel üyeleri veya ülkelerden asli STB üyeleri ve asli panel üyeleri vasıtası ile yapılır. Aday sayısı çoksa gereken uzmanlık önceliğine göre sıralanır.

(d) Genişletilmiş üyelik için resmi başvurular, her aday için özgeçmiş dahil, panel başkanı tarafından CSO direktörüne gönderilir.

(e) CSO direktörü adayları inceler ve STB deklarasyonuna resmi mektupla panel toplantısı için önerilen genişletilmiş üye resmi adaylarını destekleme ve atama isteklerini teyit ettirir.

(f) CSO direktörü genişletilmiş üyelerin atandıklarına dair bilgilendirir.

(g) Panel üyeliğinin resmi başlama tarihi, genişletilmiş üyeler için CSO direktörü tarafından imzalandığı gündür. Ulusal Koordinatörlere ayrıca bir kopya gönderilir.

8. STO Panelleri Görev Alanları:

STO bünyesinde yedi adet teknoloji paneli bulunmaktadır. Bu panellerin görev alanları aşağıda sunulmuştur.

a. Uygulamalı Araç Teknoloji (Applied Vehicle Technology, AVT) Paneli:

AVT Paneli kapsamında, harekât alanında kullanılan her türlü aracın performansının, yapılabirliğinin ve güvenilirliğinin artırılmasına yönelik uygun teknoloji alanlarında çalışmalar yürütülmektedir. Söz konusu çalışmalar, geleceğin araç sistemlerini de dikkate alan ve her türlü ortamda (kara, deniz, hava ve uzay) çalışan araç platformları ile itki ve güç sistemlerini kapsamakta, temel olarak mekanik sistem, yapı ve materyaller, performans, denge ve kontrol ile akışkanlar fiziği ve son olarak itki ve güç sistemleri disiplinlerinde, Müttefik Değişim Komutanlığı (Allied Command Transformation, ACT) ve CNAD ile koordineli olarak yürütülmektedir. Başlatılacak çalışmalar, NATO'nun uzun dönem ihtiyaçları ile Terörizme Karşı Savunma (Defence Against Terrorism, DAT) gibi NATO bünyesinde yürütülmekte olan programlar dikkate alınarak seçilmektedir. Disiplinlerin içerdiği alt disiplinler ise aşağıda sunulmuştur.

(1) Araç ve platform teknolojileri;

- (a) Araç ve platform dizaynı,
- (b) Akışkanlar mekaniği ve dinamiği konfigürasyonu,
- (c) Denge ve kontrol,
- (ç) Gürültü ve titreşim kontrol
- (d) Yapısal yükler ve dinamikler
- (e) Akıllı malzemeler
- (f) Yapısal malzemeler ve üretim süreçleri

- (g) Yapısal olmayan malzemeler
- (ğ) Çevresel etkiler
- (h) Güvenirlilik, onarım ve tamir
- (ı) İdame edilebilirlik, desteklenebilirlik, elde edinebilirlik ve dayanıklılık
- (i) Test tesisleri, teknikler ve aletleri

(2) Yakıtlar ve güç teknolojileri;

- (a) Güç grubu tasarımı
- (b) Roket motorları
- (c) Güç grupları için hibrit sistemler
- (ç) Güç üretimi ve depolama
- (d) Yakıtlar ve yanma
- (e) Güç grupları için malzeme ve yapılar
- (f) Roket yakıtları ve patlayıcılar
- (g) Çevresel etkiler
- (ğ) İdame edilebilirlik, desteklenebilirlik, elde edinebilirlik ve dayanıklılık
- (h) Test tesisleri, teknikler ve aletleri

NATO'nun karşı karşıya kaldığı zorlukların çözümü, daha büyük faydalı yük, daha geniş çalışma alanı, yüksek sürat, geliştirilmiş yüklenme ve artırılmış yönlendirme özelliklerine sahip araç tasarımlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu çerçevede AVT Paneli, itki sistemlerinin bakım durumunun yönetimi ve izlenmesi, yüksek güçlü kompakt hareket ettiriciler, enerji üretimi ve depolama, deniz ve hava araçları için direnç azaltımı, şekil değiştirebilen araçlar, mühimmat imha tasarımları, kendi kendini düzeltebilen materyaller, harekât alanında hasar tamiri, personel ve araçlar için hafif zırh geliştirilmesine ilişkin teknoloji alanlarında faaliyetlerini yoğunlaştırmaktadır.

b. İnsan Faktörleri ve Tıp (Human Factors and Medicine, HFM) Paneli:

Dayanıklılık esasına göre harekât ortamında insan performansı, sağlığı, emniyeti ve morali konularında araştırma yapmak, bu çalışmalar sırasında personel ilişkilerinin, teknolojik sistemlerin, görevlerin ve çevre ilişkilerinin personel üzerindeki fiziksel, fizyolojik ve psikolojik etkilerini analiz ederek bu ilişkilerin anlaşılmasını sağlamak amacıyla ilişkili teknoloji alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu çerçevede, aşağıda sunulan disiplinlerin içerdiği teori, veri, modeller, bilgi ve pratik çalışmalar, bahse konu panel bünyesinde yürütülen ve başlatılacak çalışmaların temelini oluşturmaktadır.

(1) Operasyonel tıp (Operational Medicine, OM); Askerî personelin hayatta kalmasını, güvenliğini, fizik ve mental sağlığını ve bekasını temin etmek için gerekli olan hava-uzay, hiperbarik ve askerî tıbbi içine almaktadır.

(2) İnsan koruma (Human Protection, HP); Olumsuz kötü görev koşullarında insanın fizyolojik toleransını, korunmasını ve yaşayabilirliğini artırmaya yönelik insan merkezli araştırmaları kapsar.

(3) İnsan etkinliği (Human Effectiveness, HE); Askerî harekattaki psikososyal, organizasyonel, kültürel ve bilişsel yönleri tartışarak bireysel hazırlığı ve organizasyonel etkinliği artırmaya çalışır.

(4) İnsan Sistem Entegrasyonu (Human System Integration, HSI); İnsan-makine etkileşimlerini, yöntem ve süreçleri, aletleri ve etkinlik derecelerini konu alan konferanslarla, insanın çalıştırdığı teknik sistemlerin performansını artırmaya çalışır.

c. Bilgi Sistemleri Teknoloji (Information Systems Technology, IST) Paneli:

Bilişim ve haberleşme teknolojilerinin yoğun kullanımı, özellikle NATO bünyesinde gerçekleştirilen müşterek operasyonlarda, güvenli olarak bilgi değişimi ve paylaşımının gerçekleştirilmesini

gerektirmekte, NATO güçlerinin görevlerinin ifasında karşı karşıya kaldığı en büyük sorunlardan birisini bu alan oluşturmaktadır. Bu kapsamda, IST Panelinin görevi, harekât sahasına ilişkin elde edilen bilgilerin, bilmesi gereken prensibine uygun olarak, ilgili askeri personel, planlayıcı ve stratejistlere, süreklilik temelinde, zamanında, güvenilir ve güvenli bir şekilde sağlanmasıdır. Bilgi harbi ve bilgi güvenilirliği, bilgi yönetimi, haberleşme ve ağ teknolojileri ile bilişim sistemlerine ilişkin mimariler, panelin temel araştırma alanlarını oluşturmaktadır. Son dönemde üzerinde araştırmalar yürütülen alanlar aşağıda sunulmuştur.

- (1) Durumsal farkındalığın sağlanmasında askeri bilginin görselleştirilmesi
- (2) Veri ve bilgi füzyonu
- (3) Ses işleme teknolojileri
- (4) Rafta hazır ürün kullanımı
- (5) Güvenlik
- (6) Yerleşim yerlerindeki taktik haberleşme sistemleri
- (7) Yazılım tabanlı telsizler

Bu alanların yanı sıra, NATO DAT güçleri tarafından yürütülen operasyonlar dikkate alınarak aşağıdaki alanlarda da çalışmalar yapılmaktadır.

- (1) Adaptif ağ savunması
- (2) Yerleşim yerlerinde operasyon
- (3) Birleşik hareket mimarileri
- (4) Semantik birlikte çalışabilirlik
- (5) Yüksek güvenilir teknoloji kullanımı
- (6) Komuta kontrol sistemlerinde karar destek

ç. Sistem Analizi ve Araştırmalar (System Analysis and Studies, SAS) Paneli:

SAS Panelinin görevi, harekât ve teknoloji ile ilgili analizler yapmak, harekât analizi teknolojisi ile bu alandaki yöntemler ve kullanılmakta olan araçlar hakkında bilgi değişimini/iş birliğini sağlamak, modelleme-simülasyonun harekât araştırma maksadıyla kullanımı alanında NATO forumu oluşturmaktır. Bu çerçevede yürütülen çalışmalar, yeni teknolojilerin, yeni tip organizasyonların veya yeni hareket konseptlerinin ortaya çıkarılması ile hareket yeteneğinin artırılmasını hedeflemektedir. Bu çalışmalar, yalnızca Üye Ülkelerin değil, NATO'nun birlikleri ve ajanslarının da ihtiyaçlarını dikkate alan bütünlük bir yapı ile planlanmaktadır. Harekat ve teknoloji arasındaki ilişkilerin açıklanması, birliklerin ve sistemlerin maliyet ve etkinlik analizleri ile harekâta yönelik simülasyonların gerçekleştirilmesi temel araştırma alanlarını oluşturmaktadır.

d. Sistemler Konseptler ve Entegrasyon (Systems Concepts and Integration, SCI) Paneli:

SCI Panelinin görevi, maliyet etkin platformlar ve hareket ortamları elde etmek için gelişmiş sistem konseptlerinin, entegrasyon tekniklerinin, mühendislik tekniklerinin ve teknolojilerin geliştirmesi, kara, hava, deniz ve uzay sistemlerinin, silah sistemlerinin ve karşı önlemlerinin entegrasyonunun sağlanarak yeni sistemlerin ortaya konulmasıdır. Bu çerçevede panelin çalışma alanları aşağıda sunulmuştur.

- (1) Silah sistemleri ve karşı önlemler dahil olmak üzere entegre görev sistemleri
- (2) Sistem mimarisi/mekanizasyonu
- (3) Araç entegrasyonu
- (4) Görev yönetimi
- (5) Sistem mühendislik teknolojileri ve testler

e. Sensörler ve Elektronik Teknoloji (Sensors and Electronic Technology, SET) Paneli:

SET Paneli, elektronik sistemler, keşif/gözetleme/hedef tespiti/elektronik harp/haberleşme/seyrüsefer maksatlı aktif/pasif sensörler, çoklu sensör entegrasyonu ve füzyonu konularında savunma ve güvenlik maksatlı bilimsel ve teknolojik çalışmalar yürütmektedir. NATO hareketlerinin desteğinde kullanılan elektronik sistem ve sensörlerle ilişkili hedef izi, dalga yayılımı, elektro optik, akustik ve manyetik sensörler, anten, sinyal ve görüntü işleme teknolojileri temel çalışma alanlarını oluşturmaktadır. Bahse konu panel bünyesinde, elektronik, sensör ve radyo frekans sistemlerine ilişkin çalışılmasında faydalı olabilecek yeni teknolojilerin ve teklif edilen yeni çalışmaların görüşüldüğü Çoklu Sensörler ve Elektronik Sistemler (Multi-Sensors and Electronics, MSE), Radyo Frekans Teknolojisi (Radio Frequency Technology, RFT) ve Optik Sensörler (Optic Sensors, OT) Teknik Komiteleri oluşturulmuştur. Panelin çalışma alanları ayrıntılı olarak aşağıda sunulmuştur.

(1) Genel

- (a) Hedef/arka plan imzaları
- (b) Dalga yayılımı
- (c) Muharebe ortamı özelliklerinin belirlenmesi
- (ç) Sensörlerin sağlamaştırılması
- (d) Elektronik koruma ölçümleri ve elektromanyetik uyumluluk

(2) Sensörler

- (a) Elektro optik sensörler (ultraviyole, lazer radarlar, kızılötesi görüntüleme, kızılötesi arama ve tespit)
- (b) Radyo Frekansı (Radio Frequency, RF) Sensörleri (radar, radyometreler, gonyometreler) ve pasif RF sensörleride içine alan ilişkili teknolojiler
- (c) Akustik, sismik, manyetik, kimyasal sensörler
- (ç) Şehir, bina ve bölge seyrüsefer sensörleri
- (d) Terahertz sensörler

(3) Elektronik sistemler

- (a) Anten/sinyal/görüntü işleme, çoklu sensör füzyonu, örüntü tanımlama
- (b) Elektro optik (optik, entegre optik, fiber optik, lazer), RF (anten, güçlendirici, sayısal radyo frekans bellekleri, monolitik mikrodalga entegre devreleri, yüksek güç mikrodalga kaynakları), mikroelektronik, mikromekanik, göstergeler, mekanik ve kimyasal donanımlar
- (c) Sensör sağlamaştırma kapsamında elektronik koruma ölçümleri ve elektromanyetik uyumluluk

f. NATO Modelleme ve Simülasyon Grubu (NATO Modelling and Simulation Group, NMSG):

NMSG grubu, modelleme ve simülasyon alanında ittifakın, NATO Üye ve işbirliği Ülkelerinin etkinliğin artırılmasına yönelik koordinasyon görevi yapmaktadır. Modelleme ve simülasyon alanında standartların tespiti, eğitimi ve ilişkili bilim/teknoloji alanlarında çalışılması temel hedefidir. NATO Modelleme ve Simülasyon Master Planına uygun olarak oluşturulan Strateji ve İş Planı Dokümanında belirtilen ihtiyaçlar doğrultusunda çalışmalarını yürütmektedir. NATO bünyesinde Yüksek Seviye Mimari Yapısı (High Level Architecture, HLA) kullanılarak geliştirilen simülasyonların birlikte çalışabilirlik temelinde uygunluğunun tespiti amacıyla, NMSG bünyesinde, HLA Sertifika Tavsiye Grubu (HLA Certification Advisory Group, CeAG) oluşturulmuş, söz konusu grubun çalışmaları

doğrultusunda Federasyon Uygunluk Test Yeteneği geliştirilmiş ve katılımcı ũlkeler tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

9. STO Teknik alışma Faaliyetleri:

STO Panelleri bũnyesindeki faaliyetler; sempozyumlar, uzmanlar toplantısı, çalıştaylar, teknik çalışma grupları, ders serileri, teknik kurslar, ōn araştırma timleri, bilimsel destek (consultancy) programları ve test-deneme gibi çeşitli şekillerde gerçekleştirilmektedir. Bu faaliyetler, STO'nun ũcũncũ dũzey faaliyetleri olup tamamen teknik niteliklidir ve araştırma, inceleme ve değerlendirme gibi gŵevlerin bilfiil yapıldığı kademeyi ifade etmektedir.

ũcũncũ dũzey faaliyetlerden milli ihtiyaçlar ile uyumlu olanlarına, ilgili milli faaliyetleri yũrũten Genelkurmay, SSM.lığı, Kuvvet K.lıkları, ũniversite ve endũstriden, uzman personel katılmaktadır. Bŵylece, bir yandan NATO'daki araştırma ve teknoloji faaliyetleri izlenmekte, diğer yandan da bu çalışmalarda elde edilen bilgi ve tecrũbenin milli faaliyetlere yansıtılması hedeflenmektedir.

Anılan faaliyetlerin detayları ve katılım için uygulanan yŵntemler aşağıda sunulmuştur:

a. STO Sempozyumu (RSY):

RSY teknik tim faaliyetinin amacı, geniş bir izleyici topluluğu arasında ōnemli bilimsel ve uygulama konularında son gelişmelerin değişimini artırmaktır. Bir RSY'nin asli amacı, NATO ARTE topluluğunun yeteneklerini arttırarak, NATO'nun askerŀ ihtiyaçlarına yeterli katkıyı sağlamaktır. RSY geniş ōlekli (100'den fazla katılımcı), ũ ile dŵrt gũnlũk bir faaliyettir ve kayıt ũcreti alınmamaktadır. Bildiriler davet mektupları ile oluşturulan Program Komitesi tarafından seçilir ve ilan edilir. RSY sonuçları, STO yayını olarak CD ortamında ũlkelere yayımlanır.

b. STO Uzmanlar Toplantısı (RSM):

RSM teknik tim faaliyeti, ōnemli bilimsel ve uygulama konularında, davetli konuşmacılarla birlikte ōzel uzman izleyici grubu arasında son gelişmelerle ilgili bilgi alış verişini artırmayı amaçlar. RSM'nin ana amacı, NATO'nun askerŀ ihtiyaçlarına yeterli karşılığı vermek için NATO ARTE topluluğunun yeteneklerini artırmaktır. RSM orta ōlekli (100'den az), iki ile ũ gũnlũk bir faaliyettir. RSM'ler yuvarlak masa tartışmalarını içermelidir. RSM sonuçları, STO yayını olarak CD ortamında ũlkelere yayımlanır.

c. STO alıştayını (RWS):

RWS teknik tim faaliyeti, sınırlı sayıda davetli uzmanlar arasında belirli bir konu ũzerinde yoğun bilgi değişimi ve odaklanmış tartışmayı hedefler. RWS'nin ana amacı NATO'nun askerŀ ihtiyaçlarına yeterli karşılığı vermek için NATO ARTE topluluğunun yeteneklerini artırmaktır. RWS (30 civarında katılımcı), iki ile ũ gũnlũk bir faaliyettir. RWS sonuçları, STO yayını olarak CD ortamında ũlkelere yayımlanır.

. STO alışma Grubu (RTG) :

RTG teknik tim faaliyeti, farklı ũlkelerden araştırmacıların, belirli bir araştırma ve teknoloji problemini ŵzmeğe ũzere bir araya gelmelerini sağlar. RTG'ler NATO ihtiyaçlarını karşılamak ũzere paneller tarafından desteklenir. RTG'ler azami ũ yıllık sũre ile kurulur. RTG sonuçları, teknik rapor şeklinde STO yayını olarak CD ortamında ũlkelere yayımlanır.

d. STO Ders Serileri (RLS):

RLS teknik tim faaliyeti, NATO'nun ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yeni ve orta seviye uzmanlar, bilim adamları ve mühendisler arasında bilimsel gelişmeler konusundaki ulaşılan son noktaların bilgilendirmek suretiyle yaygınlaştırılmasını hedefler. RLS üç ayrı yerde organize edilen iki günlük bir eğitim faaliyetidir. Yuvarlak masa tartışmaları şeklinde de gerçekleştirilebilir. RLS notları, STO yayını olarak CD ortamında ülkelere yayımlanır.

e. STO Teknik Kursu (RTC):

RTC bir eğitsel teknik tim faaliyeti olup, NATO ihtiyaçlarına göre eğiticinin yerinde vereceği eğitimle pratik bilgilendirme ve alanında güncel gelişmeleri aktarmayı amaçlar. Kurs içeriğinde; yeni malzemeler, tazeleme malzemeleri, teknik tim bulguları/sonuçları ve eğitim malzemesinden daha önce hazırlanmış paketler olabilir. Malzeme, özel/uzmanlaşmış izleyici kitlesine yönlendirilir ve STO konferanslarındaki bilimsel yapıdan ziyade harekâta yöneliktir. Bir RTC en fazla dört kez tekrar edilebilir ve bir ile üç günlük bir süreyi kapsayabilir. RLS'lerin aksine bir RTC için her zaman bir STO yayını mevcut olmayabilir.

f. Ön Araştırma Timi (ET) :

STO Panelleri tarafından, teknik üstünlükler veya teknik bir faaliyetin yapılabilirliği hakkında kendisine yardımcı olması ve tavsiyelerde bulunması için ET'ler kurulabilir. Bu timler ayrıca panelin gelecekteki teknik programının geliştirilmesinde yardımcı olmak için de kurulabilirler. ET'ler panel tarafından en çok bir yıl için görevlendirilirler. ET çalışmaları sonucunda; konunun daha detaylı araştırılmasının planlanması durumunda RTG kurulması önerilmekte veya RSY, RWS, RLS vb. faaliyetlerle konunun uzmanlarını bir araya getirilerek bilgi paylaşımı sağlanmaktadır. STO faaliyetlerinin tamamlanması sonucunda CSO tarafından yayıma hazırlanan;

a. "NATO Tasnif Dışı/Tasnif Dışı" dokümanlar web ortamında yayımlanmakta, ayrıca CD ortamında ülkelerin Yayın Dağıtım Merkezlerine gönderilmektedir. Bu kapsamda; MSB Teknik Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından "NATO Tasnif Dışı/Tasnif Dışı" olan CD'ler TSKNET ortamında yayımlanmaktadır.

b. "NATO Hizmete Özel ve NATO Gizli" dokümanlar ise CD ortamında Dışişleri Bakanlığına ve ülkelerin Yayın Dağıtım Merkezlerine gönderilmektedir. Söz konusu gizlilik derecesini haiz CD'ler; SSM Teknoloji Yönetimi Dairesi Başkanlığı tarafından arşivlenmekte, sanayi/üniversite/araştırma kurumlarına gerekli bilgilendirme yapılmakta ve talep edilmesi durumunda Şahıs Güvenlik Belgesi olan personelce yerinde incelenmektedir.

Yukarıda belirtilen üçüncü düzey faaliyetlerden özellikle RTG ve ET olarak yeni başlatılacak faaliyetlere ilişkin detaylı bilgileri içeren duyurular SSM Teknoloji Yönetimi Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

Ayrıca, RSY, RSM, RWS, RLS, RTC faaliyetlerine dinleyici olarak katılım sağlayacak kurum/kuruluş temsilcileri, internet ortamında <http://www.sto.nato.int> adresindeki duyuruları takip etmesi, ilgi duyduğu çalışmaya ait duyurunun yayımlanmasını müteakip, elektronik ortamda kayıt yaptırılması gerekmektedir.

10. STO Faaliyetlerine Katılımın Ana Hedefi:

Duyuruların neticesinde RTG ve/veya ET'lere katılım sağlamak isteyen kişi, üniversite, kurum ve kuruluşlar tarafından Personel Bilgi Formu ve Personel Görevlendirme Formu hazırlanarak atanması

talep edilen kişinin Özgeçmiş belgesi (CV) ile birlikte SSM Teknoloji Yönetimi Daire'ye gönderilmelidir. STO Millî Koordinatörü tarafından Panel üyeleri ile yapılacak koordinasyon neticesinde aday personelin ataması, uygun bulunması durumunda gerçekleştirilmekte ve CSO'ya bildirilmektedir.

Üçüncü seviye faaliyetlere TSK personelinin katılımının sağlanması faaliyetleri STO TSK Koordinatörü makam Genelkurmay Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Söz konusu faaliyetlere katılım sağlayacak TSK personelinin belirlenmesini müteakip, personel bilgileri SSM Teknoloji Yönetimi Dairesi Başkanlığına gönderilmektedir. STO Millî Koordinatörü tarafından katılacak personelin ataması yapılmakta ve CSO'ya bildirilmektedir.

RSY, RSM, RWS faaliyetlerine dinleyici olmak üzere kayıt yaptıran personelin katılım onayları STO Millî Koordinatörü tarafından elektronik ortamda yapılmaktadır.

Panel bünyesindeki ET ve RTG faaliyetlerine aktif katılım için çeşitli deney, test ve laboratuvar çalışmaları yapılmasına gerek duyulduğundan bu tür faaliyetlere öncelikle üniversite ve sanayiden personelin katılımı, seminer ve konferans hazırlıklarına ise üniversite, sanayi ve askeri personelin katılımı ön görülmelidir.

Mümkün olduğu ölçüde, Araştırma Grupları'nın konusu ile ilgili millî projelerde görev alan TSK, endüstri (savunma sanayii firmaları, kamu/özel araştırma kuruluşları) ve akademik çevre (üniversite) personelinin katılımı esas alınacaktır.

Araştırma faaliyetlerinin en az iki-üç yıl süreceği ve çoğu araştırma projelerinin süresinin uzayabileceği de dikkate alınarak, katılımda etkinliğin, verimliliğin ve devamlılığın sağlanabilmesi amacıyla, çalışmalara, her aşamasında, mümkün olduğu ölçüde aynı personel ile katılım sağlanması esastır. Bu önemli hususlar da dikkate alındığında STO faaliyetlerine katılım ana hedefleri aşağıda belirtilmiştir:

- a. Yurt içi savunma, araştırma ve teknoloji izleme/geliştirme potansiyeline yurt dışı edinilecek tecrübelerle katkıda bulunulması,
- b. Savunma araştırma ve teknoloji faaliyetleri ile ilgili personelin gelişen ve yeni ortaya çıkan teknolojiler hakkında yurt dışı gelişmeleri takip edebilmesi,
- c. Ulusal projeler için bilgi, teknoloji ve yönetim tecrübesi kazanılması,
- ç. İlgili NATO platformlarında Türkiye'nin temsil edilmesi, ulusal projeler için ihtiyaç duyulacak konularda iş birliği yapılabilecek ortaklar bulunması,
- d. İlgili alanlarda TSK, üniversite, ve sanayii entegrasyonunun yurt dışı örnekler dikkate alınarak gerçekleştirilmesi,
- e. Ulusal projeler kapsamında doğabileceği düşünülen teknolojik risklerin paneller bünyesinde çözümlenmesi, firmaların yürütmekte oldukları projelerde karşılaştıkları veya karşılaşılabilecekleri teknolojik problem sahalarının teknolojik platformlara yansıtılabilmesi,
- f. Üniversite/araştırma kurumları ve savunma sanayii firmalarının geleceğe dönük vizyon ve stratejik hedeflerini oluşturabilmeleri,
- g. Türk savunma sanayii firmalarının yurt dışına tanıtılabilmesi,
- ğ. Öncelikli konularda "Uzman Ağı" oluşturulmasıdır.

11. STO Faaliyetlerine Yönelik Genel Prensipler:

NATO bünyesindeki araştırma ve teknoloji faaliyetlerinin etkin bir şekilde izlenerek, elde edilen bilgi ve tecrübenin ulusal çalışmalara ve TSK modernizasyon projelerine aktarılabilmesi amacıyla NATO STO Faaliyetleri aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde takip ve koordine edilmektedir.

STO faaliyetlerinin yürütülmesinden; Türkiye STB üyeleri (SSM Teknoloji Yönetimi Dairesi Başkanı, Genelkurmay Başkanlığı Temsilcisi ve Üniversite Temsilcisi), Türkiye Ulusal Koordinatörü (SSM Teknoloji Yönetimi Daire Başkanlığı), TSK Koordinatörü (Genelkurmay Başkanlığı), Panel Temsilcileri, Kuvvet Komutanlığı Koordinatörleri ve teknik çalışma gruplarına katılım sağlayan tüm TSK, üniversite ve savunma sanayii endüstri temsilcisi sorumludur.

STO bünyesindeki panel sekretaryaları, STB üyelerinin yanı sıra çalışmalara hız kazandırabilmek amacıyla panelde görev yapmakta olan panel üyeleri ile de doğrudan irtibat kurmaktadır. Bu nedenle Panel Temsilciliği görevini yürüten personel arasında yakın bir koordinasyona ihtiyaç duyulmaktadır.

Ulusal Koordinatör, Türkiye STB üyelerinin direktifleri doğrultusunda uygun gördüğü konuları Panel temsilcileri ile koordine eder ve uygun görülen konuların temsilciler tarafından duyurulmasını sağlayabilir.

12. STO Faaliyetlerinin İzlenmesine Yönelik Prensipler:

STO faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesi, anılan faaliyetlerin izlenmesinde personel değişiminden kaynaklanabilecek olumsuzlukların en aza indirgenmesi amacıyla STO faaliyetlerinin izlenmesine yönelik raporlama faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda; Panel Temsilcileri tarafından belli sürelerde sunulması gereken raporlar aşağıda belirtilmiştir.

a. STO Panel Temsilcilerinin Raporlama Faaliyeti:

(1) Dönem Toplantı Sonuç Raporu; her yıl ilkbahar ve sonbahar toplantılarını müteakip görüşülen hususları ve alınan kararları kapsayacak şekilde hazırlanacak rapordur.

(2) Personel Durum Takip Raporu; panel alt çalışma gruplarında görevli personel ile ilgili bilgileri içeren ve her yıl Ekim ayı itibarıyla sunulan rapordur.

(3) Faaliyet Durum Takip Raporu; panel altında başlatılan/başlatılacak çalışma grupları hakkında bilgileri içeren ve her yıl Ocak ayı içerisinde gönderilecek rapordur.

b. Üçüncü Seviye Çalışmalar Sonrası Raporlama:

Teknik Çalışma Grubu toplantılarına katılan personel tarafından hazırlanacak raporlar Ara Toplantı Sonuç Raporu ve Ana Toplantı Sonuç Raporudur. Söz konusu faaliyetlere ait raporlar, faaliyetin tamamlanmasını müteakip en geç bir ay içerisinde sunulmalıdır.

(1) Ara Toplantı Sonuç Raporu; çalışma grubu toplantılarına katılım sağlayan personel tarafından ara toplantıları müteakip hazırlanacak rapordur.

(2) Ana Toplantı Sonuç Raporu; çalışma grubu toplantılarına katılım sağlayan personel tarafından çalışmanın tamamlandığı son toplantıyı müteakip hazırlanacak rapordur.

13. STO Toplantısı Rapor Formatları:

a. Dönem Toplantı Sonuç Raporu Formatı:

- (1) Toplantı Gündemi ve Katılımcılar Listesi
- (2) Toplantı Öncesi Alınan Direktifler
- (3) Önceki Toplantılardan Türkiye Üzerinde Görülen İşlem Maddeleri
- (4) Türkiye Üzerindeki İşlem Maddelerine Yapılan İşlemler
- (5) Gündem Maddeleri Akışına Göre Toplantıda Görüşülen Hususlar

- (6) Faaliyetlerini Sürdüren/Başlayacak Çalışma Gruplarına İlişkin Hususlar
- (7) Önerilen Yeni Çalışma Grupları Hakkında Bilgiler
- (8) Önerilen Gruplara Türkiye'nin Katılımına İlişkin Değerlendirmeler
- (9) Türkiye Üzerine Bu Toplantıda Düşen İşlem Maddeleri
- (10) Gelecek Toplantı Yeri
- (11) Sonuç ve Teklifler

b. Personel Durum Takip Raporu Formatı:

- (1) Faaliyetin Adı
- (2) Faaliyetin Kod Adı
- (3) Personelin Adı Soyadı
- (4) Personelin Rütbesi
- (5) Faaliyet Kapsamındaki Görevi
- (6) Personelin İletişim Bilgileri

c. Faaliyet Durum Takip Raporu Formatı:

- (1) Lider Ülke
- (2) Faaliyete Kimlerin Katıldığı
- (3) Faaliyete Türkiye'nin Katılıp Katılmadığı Hususu
- (4) Görev Talimatı (Technical Activity Proposal - TAP)
- (5) İş Programı (Terms of Reference, ToR)
- (6) Geçirilen Dönemde Grup Tarafından Gerçekleştirilen İşler
- (7) Türkiye Katılım Sağlıyorsa Beklenen Faydalar
- (8) Faaliyetin TSK Karar Destek Faaliyetleri ile İlişkisi
- (9) Faaliyetin Sistem İlişkili Teknolojiler ile İlişkisi

ç. Ara Toplantı Sonuç Raporu Formatı:

- (1) Toplantı Gündemi ve Katılımcılar Listesi
- (2) Toplantı Öncesi Alınan Direktifler
- (3) Önceki Toplantılardan Türkiye Üzerinde Görünen İşlem Maddeleri
- (4) Türkiye Üzerindeki İşlem Maddelerine Yapılan İşlemler
- (5) Gündem Maddeleri Akışına Göre Toplantılarda Görüşülen Hususlar
- (6) İş Programı ve Bu Toplantıda Gerçekleştirilen Faaliyetler
- (7) Türkiye Üzerine Bu Toplantıda Düşen İşlem Maddeleri
- (8) Gelecek Toplantı Yeri
- (9) Sonuç ve Teklifler

d. Ana Toplantı Sonuç Raporu Formatı:

- (1) Toplantı Gündemi ve Katılımcılar Listesi
- (2) Çalışma Grubunun Kuruluş Amacı
- (3) Çalışma Grubundan Türkiye Olarak Beklentilerimiz
- (4) Çalışma Grubu Görev Talimatı (Technical Activity Purposal - TAP)
- (5) Çalışma Grubu İş Programı (Terms of Reference, ToR)
- (6) Türkiye'den Çalışmaya Katılanlar
- (7) Türkiye Olarak Çalışmaya Yapılan katkılar
- (8) Çalışma Grubunda Üretilen Ürünler
- (9) Çalışma Grubunda Üretilen Ürünlerin Türkiye'de Kullanımı
- (10) Çalışma Grubunun Müteakip Faaliyet Önerileri

(11) Sonuç ve Teklifler